

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetési ár halvból és vidékről
 Egy hóra 70 korona Negyedévre 170 korona.
 Félévre 340 korona. Egész évre 660 korona.

Feloldó szerkesztő és lektorálószerkesztő

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében
 Egy szám ára 3 korona

A cseh korona.

A cseh koronának az utolsó napokban tapasztalt állandó emelkedése erős izgalomban tartja az üzleti világot. A kérdés a szaksajtó behatóan foglalkozik, miért is célszerűnek tartjuk, hogy a cseh korona emelkedésével kapcsolatban mutatkozó jelenségekről a közönséget tájékoztassuk.

Mindenek előtt kiemeljük azt a tény, hogy a cseh koronának nálunk mutatkozó emelkedése nemcsak a magyar korona legutolsó áresésére vezethető vissza. A cseh koronának az aranyhoz mért értéke is emelkedett, amint azt zürichi jegyzés mutatja.

A cseh korona hirtelen emelkedésének okait kutatva, amely emelkedés az aranyhoz mérten múlt évi november hó óta 65 százalékosat tesz ki, mindenek előtt megállapítottuk, hogy egy valuta értékét két körülmény befolyásolhatja. Vagy szerves ok van egy valuta áremelkedésének akkor az emelkedés okai a nemzet gazdálkodásának javulásában rejlenek, vagy külső befolyásra vezethető vissza a valuta emelkedése mely esetben állami befolyásokról beszélhetünk. Ez utóbbi megint lehet közvetlen midőn az állam idegen pénzeket ad el és a saját fizetési eszközeit vásárolja vagy közvetett, amikor az emelkedés gazdaságpolitikai intézkedésekre vezethető vissza. Az állami befolyásolás folytán mutatkozó áremelkedések sohasem oly állandóak, mint azok amelyek szerves okokra vezethetők vissza. A gazdasági életben mutatkozó szerves kapcsolatok rendszeren akkor okozzák a valutának emelkedését, ha kereskedelmi és ennek folytán fizetés mértéke is kedvező, ha az államháztartás egyensúlya megvan és az állami gazdaságpolitika bizonyos céltudatosságot árul el. Elengedhetetlen körülmény továbbá az is, hogy az állami gazdálkodás a magángazdaságok érdekeit mindenkor a legnagyobb mértékben szem előtt tartsa.

Ha a cseh állam gazdálkodását nézzük, úgy meg kell állapítanunk, hogy a természetes előfeltételek közül az utóbb említett meglehetősen hiányzik. A kereskedelmi mérleg és ezzel a fizetési mérleg ugyan kedvező, az államháztartás is mindinkább visszonyeri egyensúlyát: de a cseh koronának november óta mutatkozó áremelkedése azt bizonyítja, hogy az állam gazda-

ság-politikája és a magán gazdasági érdekek között a teljes harmonia nem volt meg. Ilyen formán tehát a cseh valuta emelkedésének természetes okai nincsenek meg teljes mértékben, — miért is meg kell állapítanunk, hogy a cseh korona hirtelen emelkedését természetes előfeltételeken kívül, állami intézkedéseknek is kell okozni. Az állam befolyásolása úgy közvetlen, mint közvetett volt. Tudomásunk van arról, hogy cseh iparvállalatok megbízást kaptak a kormánytól arra, hogy külföldön fennálló cseh korona követeléseiket vonják vissza. Tánogatta a cseh korona árfolyamát a cseh kormány az által is, hogy Zürichben részben cseh korona vásárlásokat fozatosított, s részben hivatos propagandát fejtett ki. Minthogy tehát a cseh korona áremelkedése nemcsak természetes de látszólag mesterséges, az állam által előidézett okokra is visszavezethető. Annak a nézetünknek kell kifejezést adni, hogy a cseh korona további jelentős emelkedése valószínűtlennek látszik.

Ezt a nézetünket támogatja az a körülmény, hogy ma már teljesen bebizonyítottnak látszik az a feltevés, hogy a cseh gazdaságpolitika a cseh korona kurzusának erős emelkedésekor nem vette kellőképpen tekintetbe a magán gazdasági érdekeket és így különösen az adósok és az iparvállalatok kerültek a legkriti-

kusabb helyzetbe. Ezt a kritikuss helyzetet fokozni szinte lehetetlennek látszik. Ez annál is inkább valószínű, mert hiszen a cseh gyáripar válsága, illetőleg a cseh ipar kivételének megszüntetése szinte automatikusan a kereskedelmi, illetőleg a fizetési mérleg romlását vonja maga után.

A cseh valuta körül lejátszódott eseményekből — nézetünk szerint — azt a legfontosabb tanúságot vonhatjuk le, hogy a már egyszer leromlott valutát többé lényegesen emelni nem lehet, ha csak nem akarjuk a valuta leromlás által keletkezett bajokat a valuta emelkedés alkalmával újabb gazdasági bajokkal tetezni. Az állami gazdaságpolitika egyetlen célja az lehet, hogy az ország valutája egy bizonyos fix árfolyamot tartson meg. Nézetünk szerint tehát a cseh kormány is helyesebben járt volna el akkor, ha kedvező kereskedelmi mérleg folytán beálló valuta javulását külföldi fizetési eszközök vásárlásával ellensúlyozza és így teremtetni volna magának bizonyos tartalékokat az esetre, ha kedvezőtlenebb gazdasági viszonyok esetén a cseh korona áresését fel kell tartóztatni. Örömmel állapítjuk meg, hogy a csehországi események teljes mértékben igazolják azokat, akik a magyar valutának minden áron való stabilizálását követelik.

Cser Frigyes.

A pénzügyminiszter válasza az indemnitás vitája során elhangzottakra.

Védelmébe vette a Hangyát. Törvényjavaslatot terjeszt be a köztisztviselők illetményeinek javításáról. A kényszerkölcsönt igyekezni fog a kormány visszafizetni.

A nemzetgyűlés kegyelmes emlékezése az a.h. ut. p. páról

Budapest, jan. 23.

Az ellenzék hosszú obstrukciója szombaton véget ért. A politika eseményeit figyelemmel kísérő közönség joggal kérdezheti, hogy mi volt a célja az ellenzék nagy-nekirugaszkodásának? A baloldali párijait kizárólag a legitimitás tartja össze. Soha ennél meddőbb és kilátástalanabb programmal nem indult harcba ellenzék. 9 legitimista program nem lehet realitás politika a papja. Mivel minden egyébtől tekintve, ezt a külügyi helyzet is lehetetlenné teszi. Komoly realitás politikát ezen az

alapon a mai viszonyok között folytatni lehetetlen és ez a jelen körülmények között egnagyobb hazafiatlanság is.

Részvét a pápa halála felett.

A nemzetgyűlés mai ülését Bottlik József alelnök nyitotta meg. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg XV. Benedek pápa elhunytáról és hosszabb beszédben emelte ki az elhunyt pápa érdemeit, majd Bethlen István gróf miniszterelnök indítványára javasolta, hogy Kammerlengo bíbornokhoz ez alkalomból a

következő tiszteletintézkedést a nemzetgyűlés:

„A magyar nemzetgyűlés, — mint a magyar nemzet szuverenitásának kifejezője mely részvételt vette a SSzent Atya halálának hírére és a nagy „békepápa” elhunytá felelő őszinte fájdalomának kifejezését határozta eljuttatni emnenciádhoz”.
 Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök a magyar kormány nevében hozzájárulást ad kifejezést. Nemcsak az egész világ, de a magyar nemzet is sokat veszített a Szent Atya halálával. Neki köszönhetjük, hogy a Magyarországon tartózkodó minden oly odaadó buzgósággal és tevékenységgel állt a segítségünkre. A maga részéről is csatlakozik az elnöki javaslat-hoz és kéri, hogy a Ház tisztelettel fejezze ki részvétét a Szent Atya halála felelő a Magyarországon tartózkodóknak.

Magyarország szegénytelen jövője vár.

Huszár Károly: Most, amikor az egész világ összes katolikus templomaiban felhangzik a szünet, nekünk is felokozni kell, hogy a katolikus világ legkiválóbb feje veszett el. Egyetlen volt XV. Benedek pápa, aki az emberszeretetet hirdette. Elhunytá felett az összes pártok gyászát fejezi ki. Nem szabad megelégedezni arról, hogy a háború alatt, a forradalmak idején és később is milyen áldásos tevékenységet fejtett ki. Páradhatatlan működésében soha nem szünetelt. Ő volt az, aki fennem lobogtatta a kereszt lobogóját, a melyre az volt írva, hogy nemcsak szavakban, hanem tettekben is kereszténynek kell lenni. Magyarország szegénytelen, különösen pedig a főváros szegénytelen a legnagyobb halálával kell gondolniok jövőjükrre. A magyar nemzet képviselőinek meg kell emlékezniök ama nagy szolgálatról, amelyet a pápa a béke előkészítésében tanúsított. Azt kívánom, hogy az egész világ minden nemzetében az ő szellemé legyen urrá, mert addig béke-kesség nem lehet itt, amíg az ő elvei diadalmat nem aratnak.

Hermann Miksa: Érzem annak az erkölcsi erőnek teljes hatalmát, amelyet XV. Benedek pápa magában képviselt és látom azokat a nagy szolgálatokat, amelyekkel az emberszeretet ügyében tanúsított. Teljes szívvel járulok hozzá az elnök és a miniszterelnök előterjesztéséhez.

Ezután Sztágyi Lajos az 1922. január 21-én hozott katolikus

nak megfelelően megköveti a nemzetgyűlést.

Megint a királypucos.

Vass József kultuszminister: Rakovszky István tegnapi előtti beszédében a Fehér Könyvvel kapcsolatban kritika tárgyává tette a kir. ügyészség előtt tett vallomását. Amikor én jelentkeztem Rakovszkymál a kormány nevében, azt a kérésemet fejeztem ki, hogy a királlyal személyesen akarok beszélni. Rakovszky azt mondta erre, — hogy 3felseje alszik. Ezután erősebben léptem fel vele szemben. Rakovszky emne kijelentette, hogy ők vannak megbízva, hogy velem tárgyaljanak. Világos tehát, hogy én személyesen öfőségével nem beszélhettem. — Rakovszkynak megmutattam a nálam levő denarche-ot. Erre vonatkozólag is felolvastam vallomásomnak ide vonatkozó részét. Azt jelentettem ki Rakovszkynak, amely alkalommal Andrassy is jelen volt, hogy nálam van a kormányzó ur levele, a mely szerint a király szűkebb kíséretével jöjjön Budapestre és győződjön meg a külső és belső helyzetéről. Rakovszky ezt határozottan visszautasította és kijelentette, hogy fegyveres erővel fognak bevonulni. Még németül kérdeztem, hogy „was weiter?“ mire Rakovszky azt válaszolta, hogy „das was wierd, seine Majestät séhen.“ Rakovszky tegnapi előtti beszédében azt mondta, hogy reá nézve terhelt körülményeket említettem csak, míg az enyhítő körülményeket elhallgattam. Ennek bizonyítására felolvastam az ügyészségen tett vallomásomnak ide vonatkozó szakaszát, amelyekből kitűnik, — hogy abban úgy Andrassyra, mint Rakovszkyra nézve enyhítő részek is vannak.

Rakovszky vagy ismerte az ügyészség előtt tett vallomását, vagy nem. Nekem azt kell feltételeznem, hogy Rakovszky mindkettőt ismerte és ha valóban ismerte, akkor tévedett és kénytelen volnék azt mondani, hogy tudatosan tévedett.

Ezzel az aktát lezárom. Én Rakovszkytól nem kérem semmiféle elégtételt. Rakovszky lovaságától várom, hogy néhány szóval megfelelően helyreigazítsa azokat a feltétlenül jóhiszemű tévedéseket.

A „Magyarország“-ban a Milotai lapjában nem ugyan az ő neve alatt, de mégis az ő szerkesztésében a következő megjegyzés jelent meg:

„Siri csendben hallgatták, — hogy Rakovszky hogyan olvasta Vass József kultuszministernek — a papnak fejére az ügyészség előtt tett vallomását.“

Meg vagyok róla győződve, hogy Milotaiiban is meg van a készség arra, hogy helyreigazítsa ezt a kifejezést, de azt hiszem, hogy nem fog nekem tudni elégtételt adni.

A pénzügyminister felszólalása.

Kállay Tibor pénzügyminister: Köszönetet mond az előlegzett bizalomért, amely a Ház kü-

lomböző oldaláról megnyilvánult.

Rámutat arra, hogy a költségvetésben mégis vannak beruházások, ha nem is nagy mértékben. Rámutat azokra a tételekre, amelyek a munkanélküliség enyhítését célozzák.

Határozati javaslatokat nyújtottak be, hogy szüntessék be a pénzügyét. Ha a pénz szerepéről, a pénz előteremtéséről van szó, ez három úton lehetséges:

1. Takarékoság útján;
2. Külföldi tőkéknek kölcsön útján való megszerzése által;
3. A meglévő vagyontökek elosztása által, úgy hogy a legnagyobb hasznot tudja szolgáltatni.

Ezután részletezi az egyes tételeket.

A Hangya.

A vita során a Hangya ügyével is foglalkoztak és támadták a kormányt, hogy ennek az intézménynek támogatást nyújtott. A Hangya az országban közhasznú tevékenységet fejt ki. (Ugy van, ugy van!) A Hangya a Postatakarékpénztár útján kapja meg vidéki szervezeteitől illetményeit, úgy hogy ennek lebonyolítására bizonyos időre van szükség. Annak idején a Hangya nagyobb súzlettel is foglalkozott és a kormány a Postatakarékpénztárnál lefolyó — pénzkezelésre és a utóbbi üzletre való tekintettel százmillió koronát juttatott a Hangyának. Ez összegnek üzlerészekre való átszervezését csinálta meg Hegedüs Loránt és később 250 millió korona erejéig garanciát vállalt a Hangyáért a bankoknál és lehetővé tette ez által, hogy ez a közhasznú vállalat hitelt kapjon. Tehát a Hangya pénzt eddig nem kapott az államtól.

A tisztviselőkérdés.

Beszéde során kitért arra, hogy az elataunak körét nem lehet kiterjeszteni. A tisztviselői ellátását fenn kell tartani, mert a nekik juttatandó pénzbeli ellenérték a tisztviselői nyomora mellett egészen más célokra jutna. A tisztviselői illetményeit a kormány javiban kívánja. Erre vonatkozólag a zindematási vita után terjeszt be törvényjavaslatot, amelyben megengedhető mértékig javítani fogja az illetményeket. A természetbeni ellátással kapcsolatban megjegyzi, hogy a vidéken levő vagyonszámba vett tisztviselőknél a természetbeni ellátás helyett az élelmi szerek pénzbeli ellenértékét fogja megadni. Ezután részletesen foglalkozik az italmérés revizójának ügyével és megállapítja, hogy az teljesen igazságosan történt. Pontokba foglalja azokat a kívánni valókat, amelyekre nézve az állam a Mezőgazdasági Szesztermelési R. T.-gal megállá-

podásra szeretne jutni. Az adó végrehajtási utasításban a kormány nem kér meghatalmazást, csak a föld és házbirtokok értékének megállapítása tekintetében.

A kényszerkölcsön.

Kállay Tibor pénzügyminister kimutatja, hogy ezeknél az adóknál is a progresszivitás érvényesül. Orbók Atilla határozati javaslatára — amely szerint a pénz kicserélésénél visszamaradt összegek adessanak vissza a tulajdonosainak, az a mondani valója, hogy a kormány annakidején mindent meg fog tenni, hogy ezen bankjegyek visszaváltassanak.

Áttér az egyes határozati javaslatokra.

Ezen a téren csak két megoldást ismer. Az egyik a harc, a másik a verejtékes munka, a mely utóbbi meg fogja hozni a maga gyümölcsét. A háboru alatt várak, kastélyok pusztultak el, azonban nagyon sok paraszt ház maradt sértetlen. Az ő egyetlen vágya, örökvéséinek egyetlen célja az, hogy a kunyhók kuriákká fejlődjenek ki.

Ezután Bánffy Miklós gróf külügyminister válaszolt Andrassy, Rakovszky és Somogyi kijelentéseire.

Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi minister reflektál az indemnitási vita során elhangzott beszédekre.

Az 1921—22. évi költségvetésben pedig 400 millió korona van előirányozva utak építésére és karban tartására. Megígérte a kereskedelmi minister, hogy mindent el fog követni, hogy az utépítési munkálatok már a tavasszal megkezdődhessenek.

Az ülés vége fél 9 órakor.

Tudományos Társaság Debrecenben

Nemzeti Irodalom és művészet.

Egyetemünk tanárai megállapították a „Debreceni Tisza István Tudományos Társaság“ alapszabályait és megválasztották a társaság isztikarát, melynek kötelessége lesz, hogy az alapszabályok felső jóváhagyásáig terjedő átmeneti idő alatt a tudomány munkásainak és pártolónak megnyerésével a társaságot a tervezett formában kiépítse. A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság célja: művelni a tudományt, ápolni a nemzeti irodalmat és művészetet, különös tekintettel a Nagymagyaralföldre, közelebbről a tisztántuli hazarészre, Debrecen városára és környékére, mely területet természeti és társadalmi viszonyainak részletes és tudományos feltárása, valamint fel-

dolgozása, a társaság legsajó sabb feladata, az emleto ceruot természeti és társadalmi viszonyaira jellemző adatok összegyűjtése és rendszeres gyűjteményben elhelyezése; buzdólag hatni a tudomány munkásaira az előbb említett célok érdekében; alkalmas eszközök felhasználásával terjeszteni a tudományt, a műveltséget és odahatni, hogy a Nagymagyaralföld s a tisztántuli hazarész a nemzeti lét ujjaépítésében s fenntartásában az itten rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőforrásokhoz képest közreműködjen.

A társaság tagjai működő és pártoló tgo. Amazok tudományos munkásságuk alapján, — ezek a társaság tudományos tevékenységének anyagi és erkölcsi támogatása által lesznek a társaság tagjaivá. A pártoló tagok: 1. pártfogók, kik hat évi kötelezettséggel évi 100 K pártfogói díj fizetésére köteleztek magukat; 2. örökös pártfogók, akik a 100 K pártfogói díjat 300 K befizetésével, vagy joserős kötelező határozattal örök időkre biztosítják s végül 3) alapítók, akik a társaság céljait a legalább 10.000 korona alapítványi tészenek.

A társaságot már eddig is több törvényhatóság, rendezett város és tudományos s irodalmi kör biztosította támogatásáról. Szomjas Gusztáv főispán és Dery Frigyes személyében pedig az első alapító tagokat iktathatta a társaság pártoló sorába.

Debrecen, 1922. jan. 20.

Kiváló tisztelettel:

Pokoly József.

„Kis-entle képviselő a kü ügym niszte né.

Zita királyné hazatérésétől tartanak.

A szerb külügyminister nyilatkozata, amely szerint a kisanant Zita királyné állítólagos hazatérése ügyében Magyarországnak figyelemzést küldött, magyar politikai körökben élénk feltűnést keltett. Érdeklődtünk erre vonatkozólag a külügyministeriumban, ahol illetékes helyen a következő felvilágosítást kaptuk:

A kisanant budapesti képviselői a szombati nap folyamán valóban megjelentek Bánffy Miklós gróf külügyministernél és felvilágosítást kértek zokra a hírekre vonatkozóan, amelyek Zita királyné állítólagos hazatéréséről a külföldi sajtóban elterjedtek. A külügyminister kijelentette, hogy ez az egész híresztelés, teljesen légből kapott Rámutatott a magyar kormánynak e tekintetben elfoglalt álláspontjára és megnyugtatta a kisanant képviselőit, hogy az egész kitalált mese, amely minden alap nélkülöz.

A követek ezt tudomásul vették.

Olygyssnerésztel és kereskedelmi **Dobozok**
Minden változatban készültünk
LÁVIDHÁZY KÁLMÁN
Könyvtárcsész és Dobozgyár
r. t. n. l., Debrecen, Fűvészkörutca 9.

Nézzete meg utral alkami es hazi épő kirak t árait, az iparkamara épületében (a Törvényszékkal szemben.) Kovács Vilmos a Turul cipőraktár vo l vezető e.

Veszedelemes bandavezért fogtak el Vásárhelyen. Hódmezővásárhelyről jelentik: A vásárhelyi államrendőrség detektívjei az elmúlt napokban Balla András rovott multu betörőt, kit már másfél éve köröz a rendőrség, elfogták. Balla a betöréses lopások egész sorozatát követte el Hódmezővásárhelyen.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon, rokonoknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó feleségem, drága jó anyámk temetésén megjelentek, vigasztaló szavaikkal mélyszégyen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet Vágó Károly és családja.

Hadirokkantak hadiözvegyek ügyeibe. Ismételten előfordult, hogy egy a Szövetség tagjai részéről, mint egyes hadigondozottak részéről nem a Szövetség hivatalos lapjához a „Honfoglalás”-hoz, hanem az ugynevezett „Rokkant Ujság”-hoz fordultak különböző ügyekben felvilágosításért nem is szólva arról, hogy számos hadigondozott abban a hiszemben, hogy a „Rokkant Ujság” hivatalos lap előfizetésével támogatja. Minthogy az az erők szétforgácsolásához vezet, felhívjuk a szövetség főköreit és tagjait, hogy minden rokkant érdeket szolgáló hír, terjesztés a „Honfoglalás” részére adassék át, úgy szintén a Szövetség tagjai előfizetésükkel is támogatják a „Honfoglalást” — Annál is inkább kívánatos az, mert az említett „Rokkant Ujság” magánvállalat, mely csak magánérdekeket szolgál. „Hadirokkant” vezetősége.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen férjem, édes apám utolsó útjára elkísérték, vigasztaló szavaikkal mély bánatunkat enyhítették, ugyszintén a vasuti dalárda szives közreműködéséért és akik szivesek voltak koszorut hozni, fogadják mélyen érzett, hálás köszönetét a mélyen sujtott családnak. Özv. dr. Kerekesné és leánya.

Tegnap halottak. A debreceni kir. állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentettek be: Olasz Mihály ref. 78 éves. Özv. Németi Gáborné ref. 67 éves. Mocsár Sándor ref. 21 éves. Richer Károly r. kath. 77 éves. Orbán Péter g. kath. 63 éves. Drumár János r. kath. 55 éves. Lánai Pál ref. 8 éves.

Hj. Schaff János táncintézetében, a Royalban, az új tanfolyamok már megkezdődtek. Beiratások még elfogadtnak. Tanórak: hétfőn, szerdán és pénteken. Gazdálkodó osztály részére 5—7 óráig. Iparos és kereskedő osztály részére 8—10 óráig. Külön órák bármely időben.

Megérkeztek a legszebb színpad a gyapju kötőfonalak az első debreceni kézimunka és műhímző ipar vállalat Debrecen, Széchenyi-u. 1. sz. üzletében.

Frank Sándor női divatházában, Piac-u. 42. (Pannónia szálló alatt.) Selymek hálói ruhákra a legszebb választékban — olcsó árakban árusítatnak.

Színház és alkalmi ruhákat kifogástalanul tisztít Koncz, — Debrecen, Arany János 10.

Nem kell dicsérni, önmagát dicséri az ujonnan berendezett Albert Belvárosi Éttermének kitűnő, magyar, házi konyhája, nagy választéku villásreggelije. Állandó étkezők felvételnek. Köz tisztviselőknak nagy árendemény. Figyelmes, gyors, előszkeny kiszolgálás biztosítva. — Városház-utca 4.

Frank Sándor divatházában, Piac-utca 42. (Pannónia szálló alatt.) Flanel blousok már 300 koronától kezdve, továbbá flanel pongyolák, ruhák, téli kabátok olcsó árakban kerülnek eladásra.

A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában délután öt óráig a Kossuth-utcai kaput át van a bejárat, de délután öt óráig kezdve a Piac-utca felől kiskaput át juthat be a közönség. Sokan nem tudták ezt, pedig este félnyolc óráig mindég nyitva van a kiadóhivatal. Azok pedig, akik este félnyolc óra után óhajtanak még valamelyes sürgős közleményt feladni a Debreczeni Ujság részére, juttassák ezt egyenesen a Debreczeni Ujság nyomdájába, Arany János-utca 47. szám alá.

Színház.

Kedden: Lili, operett B bérletben.
Szerdán: Vörös tallár C bérletben.
Csütörtökön: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár A bérlet.
Pénteken: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár B bérletben.
Szombaton: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár B bérletben.
Vasárnap délután: Cigánybáró.
Vasárnap este: Fekete pillangó.

A vörös talár.

Brieux nagyhatású négyfelvonásos drámáját ujtították fel hétfőn este a Csokonai-színházban. Azt példázza ez a darab, hogy az ugynevezett földi igazságszóló gáltatás tévedése és kinevezést, érdemeket hajszólo kegyetlen büns keresése hogyan dönt romba ártatlan embersorsokat. A gyilkossággal ártatlanul vádolt Etchepare tragikus szerepét Rubinyi Tibor játszotta. A vizsgálóbíró kelepében fájdalmasan vergődő fiatal családapa fájdalma tiszta hangokra talált az ő mélyen átértett megjátszásában. A tárgyaláson visszakapja a szabadságát, de mire idáig jutott, elveszett a vagyontája, becsülete és rombadőlt a boldogsága, mert a tárgyaláson tudta meg, hogy a felesége, aki tíz éve a boldogsága, mindene volt, az előtt, párisi cselédleány korában szeretője volt a gazdája fiának. A fiu pénzt lopott az apjától, hogy megszökhesen a leánnyal és a szerencsétlen leány egy hónapi fogságot szenvedett bűnpártolás címén. Ennek az aszszonynak erősen tragikus szerepe Halasi Mariska kezében volt. Az ő gazdag erejű nagy művészelke csodálatra ragadóan fogta át ezt a fájdalmas asszonyor-

sot. A finom lélekrajz mellett gondosan kidomborította alakjának a népies karakterét is. A közönség, főképpen a II. felvonás után forró tapsokkal ünnepelte a művésznőt.

László Gyula a vizsgálóbíró szerepében adott művészi alakítást. A többi szereplők is sikerrel járultak hozzá az előadás sikeréhez.

Kedden B) bérletben Lili kerület színpad, Helvey, Szigeti és Szalma felléptével.

Csütörtökön lesz Pardon fenség egyfelvonásos bemutatója. Márkus Károly, ki mögött 8 évi írói mult áll, ezen darabjával lép a nyilvánosság elé. Fellépnek a darabban: Kardos Géza, Helvey Erzsé és Rubinyi Tibor.

Fejnélküli lovas I. része a siker jegyében zajlott le az Urániában, Harry Piel csodás mutatványai sok tapsot váltottak ki a közönségből. A II. rész még izgalmasabb, még nagyobb szerű az elsőnél. — Rendes helyárak. Utalványok érvényesek. Előadások pontosan 5, 7, 9-től.

Szenzáció., Szenzáció! „Szenzáció” az Urániában, Január 24 és 25-én, kedden és szerdán mutatja be az Uranus a „Szenzáció” c. nagyszerű drámát, amely két amerikai ujságvállalat izgalmas harcát írja le. A darabban egy különös gyilkosság izgalma fogja a közönség figyelmét lekötni.

Jóna láthatatlan kéz (Main invisible) c. Vitagraph-film.

Amor a kormányon, játék a szerelem körül című kiváló film ujdonság van ma műsoron a Vígyszínház mozdiban. A főszerepet Ossi Oszvalde és Jakob Tiedtke játsszák.

Századok legendái, hat fejezet Sátán neplójából hat felvonásban a nordisk filmgyár remekét Carlo Wieth és Clara Wieth főszereplésével ma utoljára mutatja be az Apollo.

Lóth Ilá filmet, a Sátán zsebkendőjét mutatja be szerdán és csütörtökön a Vígyszínház mozi.

Páris gyermekei III. rész holnap az Apollóban.

Négy ló erejű gázmotor olcsón eladó.
Ozím a kiadóhivatalban.

ELADÓ
Apaffy-utca 28. sz. a. emeletes bérház
2 szoba, konyha lakás azonnal elfoglalható.
Felvilágosítást nyújt:
dr. Nagy István
ügyvéd,
Szent Anna-utca 8. szám.

„Zakány”
fuvarozási vállalat elvállal szén, tüzfű és mindentelék szállítást.
PIAC-UTCA. 42. TELEFON 944.

Főúri ebédlők,
a legfinomabb kivitelben 180.000 koronás árban beszereshető
KUNYADI butoráruházban
Arany János-utca 10. sz.
Tulajdonosok:
KOVÁCS GYULA és KOVÁCS MINÁLY.
Nagy választék olcsó butorokban is

52—1922. kgy. sz.
Árverési hirdetmény
Közönség, hogy néh. Erdei János hagyatékához tartozó 1 drb. vaarógépet és egyéb háziingóságokat január hó 26-án, csütörtökön d. e. 10 órakor, Gyöngyvirág-u. 14. sz. a. nyilvános árverés ujan elfogom adni.
Debrecen, 1922. jan. hó 23.
Kiss Kálmán,
városi közgyám.

Villamos berendezéseket
békébeli anyagot szakszerűen felelősség mellett készit az
Álföldi Villamosossági Vállalat
Fazekas Imre
Debrecen, Piac-utca 42. Telefon: 5-87

Hat hold
első osztály termőföld Szepesen, 12 hold köstülyszegi és 4 hold telepi föld Dr. KOVÁTS JENŐ ügyvédnél eladó. Kossuth-u. 7. II. em. Telefon 11—56.

ÓCSKA
vasat, rozot és mindennemű fémet legmagasabb ártért veszek. — Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételek elszállitok.
STEINER, BÖTVÖS-U. 110.

Forgó buzát adok
cserébe zabért, napi ár szerint elszámolva.
Vértessy téglagyár. Telefon 318.

SZIREK ANDRAS
elsőrendű tri- és egyenruhák szállítására angolgyapjuszövetek tekálai és egyenruhazati sapkákra
Szent Anna-utca 1. szám
Telefon szám 309.

Két utcára nyíló ház eladó.
Arpád-tér 7. és Virág-utca 8. sz.
Üzlethelyiséggel és hat rendbeli lakással. — Egy konyha és szoba butorral, külön udvar, vétel esetén azonnal elfoglalható. —
— Gazdálkodónak nagyon alkalmas! —
Értekezhetni lehet: Piac-utca 9. alatt a cukrázdában.

Borseprút,
(borkövet is)
prémium és szárított
állapotban a legma-
gasabb napi áron
veszünk.
Führer Miksa és Fia
Budapest, VI. kerék körút 18. szám

Győződjön meg!
Brilliansért, aranyért,
a legmagasabb árt fizetem!
Gritsch ókszerkereskedő.
Vörösmarty-utca 2. sz. (Iparkamara)

garhol hirdetés
olcsó
áraknál
s jutá-
nyosabb
árban
szerezheti be első rendű
anyagból cipő és csizma
szükségletét, ha lef rad
Fabián
cipő és csizma készítő
műhelyébe
Fákóczy-utca 71. sz.
Fejleszték, talpújakok,
javítások legújanyos-
sabbban, kész cipő és
csizma olcsón kapható.
Fiuma box terű és aoi
kész cipő 900 korona.

Modern butorok!
leszállított árak mel-
lett Hálók, ebédlők,
leányzórák, telehalok,
konvhabendezések. Ol-
csó keményfa és festett
butorok eladó. Si-
monffy 6. (Tejpiaccal
szembe második butor-
üzlet.) 813
Hálók ebédlők
konvha berendezések,
mindenféle butorok
nagy választékban kec-
olcsóbban beszerezhetők
Simonffy utca 2. bér-
hezű butorüzlet. 930

Szavazás
felaprítva és hasábos,
KISS K. és J. B.
hához szelvény kapható
Kemény János és P. J.
Eösi-utca 2. szám
Telefon 13-95.

Köszenettel szobafűtésre,
ujjricólokra,
Tűzifát, szárazat, felaprítva
és hasábosban, ölen-
két és mázsánsként azonnali házhoz száll-
lítunk. — Már 500 kg. vételnél is a leg-
olcsóbb napi árban és házhoz szállítom.
UNÓ TŰZIFA ÉS ÁRUFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ISPOLYTELPI I. SZÁM
Telefon 779.

Eladó
Tócskerti, Margit-utca 8. sz.
két téglaépü-
telek, lettel, mely-
ből egyik átvehető, azonkívül
Szegényhársor 24. sz. alatti
üres telek.
Felvilágosítást nyújt:
Dr. Nagy István
ügyvéd, Szent Anna utca 8.

Takarítónőt
keresek febr. 1-ére dél-
előttre Piac-utca 39.
földszint 1. ajtó. 1073
Izr. szakácsnőt
febr. 1. felvezetek Piac
utca 30. földszint 1. ai-
tó 1074

Egy
uri szemke. egy két ka-
rtkás sparhelt és Fe-
rencz József kabát el-
adó. Telki 35. 1077
Pénzszekrény
könyvszekrény. könyv-
tárral asztalok eladók
Hatvan utca 2. első
emlék. kereskedőüzlet.
1027

Egy
jó meveteli fűszerüzlet
átadom. Cím a kiadóban.
1041
Szatócstízlát
forzalmos üzletben el-
adó. Cím a kiadóban.
1044

APRÓ
HIRDETÉSEK.

Apróhirdetések egyszerűbbek, azaz 10 szöglet K
minden további szó 1 K 50 ft. — Vasárnap és
ünnepek számok részére eladott apró hirdeté-
sre 10 szöglet 20 K, mind a továbbiak.

Ajánlat

Teknőcziak
nagy szelvény szabott la-
nikok. Jézusnicskivég.
Miklós utca 43. Készít-
tek mindenféle női ru-
hákat. 1014
Fehérméző
varrda. alakítást, hor-
gost elváltat. men-
kült uti asszony Hat-
van u. 11. 911
Hencserek.
schöbereznek. plüss és
bőrvaszon divánok —
madrákok készen kaphatók
Debreczenszky
kártyásnál Halköz Ja-
vítások különösen ké-
szítők 1023
Manas
bőrt. közvetítési. le-
pési díjat fizet. vaszon-
lakó 1-2 szobás lakás-
ért. Cím a kiadóban.
1025
Csabad utca 67
Bálint József asztalos-
nál butorok. konvha
berendezések raktáron
767
50.000 koronáért
egy szoba. konvhat
adok. 3 évig díjtalanul.
Cím a kiadóban 1085
Fuvarozást
tehér és személy szállí-
tásra futóvas árban
vállalok. Széchenyi ut-
ca 52. udvari lakás.
1067
Butorozott
szoba garzon urnak ki-
adó. Cím a kiadóban.
1084
Egy
szobás. konvhas lakást
adok annak. ki tölem
vesz egy új szoba bu-
torát Kossuth utca 5.
butorraktár. 1015
Különbeltáratu
butorozott szobát ke-
resek fiatal ember ré-
szére főtér közelében.
esetleg konyha és oda-
mitte. Cím Kossuth
utca 5. butorraktárban
1076
Elcsérlném
65 utca levő utcai egy
szoba. előszoba s fürdő
szobából álló lakásomat
ké szobás utcai lakás-
sá. Cím a kiadóban.
1052

Egy
istálló kiadó. Hentes
felszerelés kiadó. Patai
utca 18. 1036

Egy
szobás. konvhas. lakást
kiadó annak. aki bu-
toromat megveszi. —
Katz telep 9 sz. 1035

Bluzokat
200 koronáért kötök.
Szabados u. 29. szám.
1033

Intelligens
jó megírt és fiatal
asszonyka házvezetőnő
nek ajánlok. hol esa
bárágnak lemond tekint
ve. Cím a kiadóban —
1042

Egy
butorozott szoba kiadó
fiatal házaspárnak. Er-
tekezni lehet Hainal-
utca 19. 1043

Ezer koronát
fizetnek havonta 1 zo-
ba. konvha lakására.
Kunfersteinné. Csoko-
nai utca 5. 1078

Egy
utcai szoba. konvha.
szoci butorral azonnal
átadó. Árpádtér 28. sz.
1068

Uruló
felsőruh és fehérméző
varrást. hímzést vállal
szabni tanja Cím a
kiadóban. 1137

Hozott
anyagból kombikészítést
futóvason vállalok.
Kémmalom utca 17. sz.
1053

Zsiroshordó
mindenféle nagyedben
leszállított árban kapható
Boldorfalva utca
3. 1055

Pénz
kölesont háza földre
szorsan felvétel. Pa-
taky Csabad utca 19.
keresztútlet. 1050

Butorozott
szoba. villany világítás
sal két személy részére
teljes előkészítéssel kiadó.
Ugyanott jó házi koszt
kapható ebéd. vacsora
30 korona. Cím a ki-
adóban 1077

Előrendű
főzőnő falura vagy
nyáma. esetleg helyi
is nagyobb családhoz
ajánlok. Honvéd ut-
ca 50. sz. a 1036

Kereslet

Aranyat-erőst.
brilliansat. zálogcéd-
ákat vesz. Megnyitva
hához is elmev Stee-
rer Mihály Hatvan-
u. 2. sz. udvarban 1 em.
1041

Hétszámra
egy jó munkás cipész
szedőfelvétetik Rákóczi
utca 71. J. 1045

Elveszett
vasárnap délután a
Hatvan utcán menve
egy evékévtáska. kü-
lönféle iratokkal. hadi
köleson kötvénnyel és
nagyobb összeg pénz-
zel. A becsületet meg-
tálló jó utalomba
részesül. ha a fenti tár-
tyakat átadja Szarvas
Miklós Tócskerti. Aczél
utca 43. sz. alatti la-
kosnak. 1072

Manasos
urnó keres feltehetően
megbízható jó főző min-
denes szakácsnőt. kis
család van. Cím a ki-
adóban 1050

Bort
kisebb és nagyobb
menüviselésben veszek.
Hatvan u. 2. 889

Gyors-
és gépirásban teljesen
jártas kisasszonyt ke-
resünk Hegedűs
Sándor irodalmi és
nyomdai részvénytár-
saság Piac utca 34.
112

Pollturozáshoz
értő leányok (felvétet-
nek Blatterer lécevár
Szív u. 14. 1021

30 éves
református nőtlen ke-
reskedő legényen több
alkalmazást keres 50
ezer korona övadákkal
Szives mekeresést. „Fü-
szerkereskedő” címen
kérlek a kiadóba. 929

Aranvát.
ezüstöt legmagasabb
napi árban vesz Blatter-
ner órák és ókszerész.
Kossuth u. 4. sz. 925

Általános
biztosító társaság keres
helső és fűtő teendők-
ben gyakorlati tisztvi-
selőt Cím a kiadóban
1049

Beláró.
leány vagy asszony ke-
restetik. konvvel fél
vagy egész napra —
kosztal vagy anélkül.
Kievő utca 25. udvari
lakás. 1049

A zárdt ballán
a ruhakörből aki tevé-
désből egy fekete fél fi
kalapot elvitt. szives-
kedjen azt a Bika szál-
loda irodába beszélni-
tani. 1066

Kocsik
nős lálandó alkalmat-
zásra azonnal felvétetik
a városi útszolgálatban.
1045

Sziorló
orvos butorozott szobát
keres „Lakás” jelűre
a kiadóhivataltba. 1068

Kifutó leány.
ki kiszólalmi is tud
azonnal felvétetik gyü-
mölcs és csemegé üz-
letben. Piac utca 6. sz.
1070

Barna.
fekete hajat veszek
Hajmunkák kaphatók.
Készítetek Boczán.
Jodrásznál. Hatvan u.
8. szám. 1086

Fűszeres
szedést keresek Jóna
János Nyú u 54. 1089

Veszek
használt butorokat di-
ványokat madrákokat
má denkor. Arany Já-
nos 36. 1060

Gyakorlott
tűző és rászató fel-
vétetik Nagyfal Batt-
hányi u. 2. Ugyanott
Farkas kutva eladó
1067

Pénztárosnő
kereskedelmi kénzett-
sággal és gyakorlati
kérel felvétetik Csillag
Arthur könyvtárke-
szésében 1064

Munkásleány
14-15 éves jó fizetés-
sel felvétetik Wacha.
Simonffy 55. 1088

Ela lás

Eladó
használt há őszobák.
ebédlő berendezések.
hencserek. plüss divá-
nyok thomat szék és
olcsó festett butorok
Könyv butorkereskedő-
nél Csabad 49. 816

Tanvás föld
eladó nagy földnyi Tör
1000 m. Létai utca
13 számú és Vargaker-
4-b számú ház. Erte-
kezni Széchenyi ut
5 vagy Pataky. Csabad
19 1071

Egy
jó karban levő Sas
cselőlőamátúra eladó
Bethlen utca 54. 1066

Eladó
körfűrész. gummicso.
hordók szekér és egy
hálozoba. Péterfia 52.
1089

Kálvha
folyton éró eladó. Er-
tekezni délutáni órák-
ban Magos utca 9. sz.
1087

Eladó
Tócskerti. Szondi ut-
ca 12. sz. ház azonnal
beköltözhető 1001

Szén
fekete női buncavallér.
szörme gallérral olcsón
eladó Vörösmarty 18.
8 szám. 1083

Eladó
a főtér közelében egy
kis családi házi bérlő
nélkül vétel serén azon-
nal beköltözhető. Cím
a kiadóban 1082

Kát
lóra való kulcosos új
szerszám béke időben
hőből teljesen felszerel-
ve eladó. Martelli the-
tő Burzondia utca 12.
szám második üzlet-
ben. 1081

Eladó
téli bunda szörme bé-
lésiel Schimmer Mór-
né Piac u. 2. 1080

Szecs-kavású
Kühne féle 13 cöl szai
nyílással. önméket 6-
8 mázsa teljesiményű
alsz használt. eladó
Haiduböszörmény. vil-
lanvtelen. 113

Olcsó
használt tornvos tűz-
hely jó karban eladó
Bethlen utca 13. laka-
tosműhely. 980

Eladó ház.
forzalmos. vásártéren.
üzlettel. Két utcára
nyúló ház. egy korcsma
és fodrászüzletből. há-
rom lakásból álló. nagy
főtéri téren. 17.000 K
óvi ivédelemmel. ber-
mennykérésedre kü-
lönösen kiváló. olcsón
eladó Beköltözhető la-
kás. esetleg üzlet. Er-
tekezni dr. Hegedűs
Béla ügyvéd Csabad 26.
1046

Eladó
50 literes olí lámpa 6-
76 úst. Ertekezni 98-
malom u. 1. szám 1068

Eladó
szecs-kavású 8 lóerő. 6
lépkés lokomobill. 2
lépés benzín motor. 1
méteres vascsatlós —
Miklós utca 17. 1048

Erős
ízasszékér eladó Beth-
len 68. 1054

Eladó
fénvképező műterem —
hármillió üzletnek.
hármas cselőlőszekrény
vas és réz eszterga ké-
sek. kútszivattyúk. ka-
zacsémák és iv. csö-
vek. szalafűrész. fo-
rasztó készlet 35 cm
körfűrész. sabágyval.
3 éves anvaszámár egy
székér. Piac utca 17.
fénvképezésnél. Debre-
cen. Kossuth utca 24.
1057

Eladó
szönyörű plüss divány
hencser melletti olcsó
áért Arany János 36.
1061

Családi ház
Márothy utcán 6 szo-
bás azonnal beköltö-
zésre eladó. Dező Bro-
da Szent Anna 6. 1085

Használt
fűtő és fű ruhák. el-
adó karban eladó. Nap
u. 25. udvari lakás-
tal. 1085

Eladó ház
Kereses telep. Rudolf-
utca 20. udvar lakásos.
1086

Előranon
bővítőrásznyúló esá-
ládi órákból eladó —
Welsz Edéné Arany
János 18. 1138

400 kéve
nyeltes csútka eladó
Magos utca 4. 1084

Bőszörmény után
2 szobás lakás szőlő
gyümölcsös. felvétel
azonnali beköltözésre
eladó Dező László. Bro-
da Szent Anna 6. 1086

Eladó
egyszer használt kú-
lvi ruha és egy plüss
kabát Ezmalom utca
4. Látra 1082

Megalakult. a Debreceni Gyorsírók Társasága.

A vasárnapi alakuló gyűlés.

A debreceni gyorsírók vasárnap délelőtt 11 órakor a kollégium kistanácsstermet zsufolásig megtöltötték a gyorsírók társaságának megalakítása alkalmából.

A gyűlést az előkészítő bizottság elnöke dr. Erdős Károly lelkész-képző intézeti igazgató nyitotta meg. Röviden vázolta azt a hosszúságú és kitaró munkát, mely már több, mint egy éve folyik abban az irányban, hogy Debrecenben gyorsíró egyesület alakuljon.

Kegyelettel megemlékezett beregi Nagy Sándor ügyvédről, aki egyike volt az elsőnek, akik Debrecenben a gyorsírást művelni kezdték.

Az előkészítő bizottság elnöke ezután jelen tette, hogy a meghívottak közül dr. Baltazár Dezső püspök betegsége miatt nem jelenhetett meg.

Ugyancsak jelentette az elnök, hogy az alakulás alkalmából üdvözlőt küldte a szegedi gyorsírók egyesülete.

Ezek után dr. Szabó Ferenc ügyvéd röviden fejtegette a gyorsírás fontosságát és a gyorsírók társasága megalakulásának jelentőségét az alakuló gyűlés a megalakulás szükségességét kiemelve. Az alapszabályok felolvasása és csekély módosítása után azokat elfogadták.

Majd megalakult a tisztikar a következők: Elnök dr. Ady Lajos tankerületi főigazgató, ügyvezető-elnök dr. Erdős Károly lelkész-képző intézeti igazgató, II. alelnök Zöld József tb. városi tanácsnok okl. gyorsírás tanár, főtitkár Ferenczy Károly a MTI. főszerkesztője, titkár Székely András a MTI. munkatársa, jegyző Barcsa Zoltán a MTI. munkatársa, pénztáros Németh Jenő főgimnáziumi tanár, könyvtáros özv. Ardó Miklósné volt városi mérnök neje.

A megalakult Debreceni Gyorsírók Társasága üdvözlő iratot küldött dr. Gápca László miniszteri tanácsosnak, Fabro Henriknek a gyakorló gyorsírók társasága elnökének, az Országos Gyorsíró Tanácsnak, dr. Rónay Károlynak az országos magyar gyorsíró egyesület elnökének és a szegedi Gyorsíró Egyesületnek.

Dr. Aczél Jenő ügyvéd a jelenlévők nevében kifejezte köszönetét az előkészítő bizottságnak. Az előkészítő bizottság tagjainak érdemeit a jegyzőkönyvben megörökítették.

A gyűlés ezzel véget ért.

VIRÁGNYELV A SZERLEMBEN.
MIT JÁTSZUNK?
RECEPTEK ANÓISZÉPSÉG ÁPOLÁSÁRA
REJTVE NY KÉPEK
VALAMENNYI EGY FÜZETBEN
ÖT KORONÁÉRT
KAPHATÓ A
DEBRECENI ÚJSÁG KIADÓHIVATALÁN

A béke-pápa halála.

A holttestét öt napon át ravatalon lesz. A magyar kormány részvét távirata. A kormányzó is részvét táviratot küldött Rómába.

A pápa végső akaratában meg hagyta, hogy holttestét ne balzsamozzák be. A holttestet főpapi ruhába öltöztetve, három napig a trónteremben és két napig a Szent Péter templomban lesz ravatalon.

A pápa halála után Gasparri és Camerlango bibornokok rögtön átvették az intézkedéseket. A pápa lakosztályát kiürítették és a nemesi estórség egyik szakasza foglalta el Serrezalli parancsnoksága alatt. A pápai kincstárt és a dolgozó szobát azonnal lepecsételték. A pápa államtitkára hivatalosan közölte XV. Benedek pápa halálát a külföldi államok kormányaival és a diplomáciai testülettel. A bibornokokat telefonon értesítették a gyászszesetről.

Az olasz kormány tegnap rendkívüli minisztertanácsra ült össze, amelyen a pápa halála következtében teendő intézkedésekkel és az utódlás kérdésével foglalkozott.

A pápa utódjául leginkább Maffi B. olettí Gasparri és Rattí biborosokat emlegetik.

Nyomban a pápa halálhírének vétele után a kormányelnök elrendelte, hogy az ideiglenes egyházi kormánynak a Szent kollégium tanácskozásiának teljes szabadságot biztosítsanak.

A pápa állapotáról a legutóbbi jelentés közzététele után Giorgi bibornok a főpenitenciárius, Monsignore Migone a pápa gyónató atyja, valamint Battisti bibornok a beteg szobájában maradtak. Amikor imádkoztak a pápa kérdésére Battisti azt mondta, hogy a világ békéjéért imádkoznak. A pápa erre azt felelte, hogy:

— Szívesen adnók életünket a világ békéjéért.

Az elhunyt pápa arckifejezése teljesen nyugodt, arcvonásai változatlanok. Hétfőn délelőtt 9 órakor szállították át a holttestet a Szent Péter-templomba.

Bonomi miniszterelnök a gyász jelétül elrendelte, hogy az állami iskolák hétfőn szünetet tartssanak.

A pápa holttestét a pontifikáló ruhába öltöztetve ünnepi menetben a trónterembe szállították át. A bibornoki kollégium Gasparri bibornok államtitkár elnöklésével ülést tartott, hogy tanácskozzon a gyászszertartásról és konklave megtartásáról. A Szent Péter-terem óriási embertömeg tartózkodik, az emberek a Szent Péter-templomba tödülnek. A gyász jelétül csaknem valamennyi színház és mozi zárva van.

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap délelőtt 1 órakor megjelent Sioppa Lőrinc pápai nunciussal, hogy a magyar kormány nevében részvétét fejezze ki. XV. Benedek pápa elhalálása alkalmából.

Azoknak a találgatásoknak során, hogy ki lesz XV. Benedek pápa utódja leggyakrabban em-

legetik La Fontin velencei bibornok patriarchát, Ratti milánói érsek, volt vatikáni könyvtárost, Maffi bibornok pizai érseket, valamint Gasparri és Lucidi bibornok nevét.

A magyar királyi kormány a következő táviratban fejezte ki részvétét a pápa halála alkalmával:

„Átérezve a kegyetlen csapást, amely a katolikus egyházat a pápa Öszentsége halála alkalmával sújtotta, amely a magyarok millióit gyászba borította, a m. kir. kormány legmélyebb részvétét fejezi ki”.

Horthy Miklós kormányzó külön részvét táviratot intézett Rómába.

A pápa Öszentsége halála alkalmával a budapesti nunciaturán már többen fejezték ki részvétüket. Horthy Miklós kormányzó képviselőjén kívül eddig Castagnetti herceg olasz királyi követ, Ambrozí Nigazzi István gróf, Kisarik János címzetes püspök, Grazia De Real spanyol királyi követ.

Táviratok.

Sikerrel jár a toborzás.

A naponként beérkező jelentésekből kintünk, hogy a toborzás teljesen programszerűen folyik és a jelentkezéseknek akérelténél nagyobb száma azzal az előnnyel jár, hogy a kiválasztás szélesebb körben történhetik.

Nem csak a tanuló ifjuság és a földműves nép, hanem az ipari munkásság is érdeklődik a belépés iránt. Az ipari munkásoknak is meg lesz az alkalmuk, hogy becsülettel teljesített szolgálati idejük után megtakarított pénzükből önállósíthassák magukat.

A magyar osztrák kereskedelmi szerződés.

Bécs, A kereskedelmi szerződés tárgyalások Ausztria és Magyarország között megegyezésre vezettek. A forgalompolitikai ügyeket még e héten szabályozni fogja az osztrák és magyar delegáció, csupán a pénzügyi kérdések, nevezetesen a nyugatmagyarországi kártérítés, ugyszintén a régi monarchia egykor közös vagyonának likvidálása körül vannak még nehézségek.

A kivételes intézkedések korlátozása.

Klébelesberg Kunó gróf belügyminiszternek a rendőri felügyelet csökkentése ügyében kiadott rendeletére vonatkozólag most érkeztek be az elsőfokú rendőrhatalóságok ide vonatkozó jelentései, amelyekből megállapítható, hogy a rendőri felügyelet alá helyezett száma e rendelet következtében, a minimumra csökkent.

A zalaegerszegi internáló táborban most újabb számos elbocsátás történt. A gyülekezést jog visszaállításáról szóló rendelet alapján, a belügyminiszter most újabb rendeletet bocsátott ki, amellyel utasította az összes hatóságokat, hogy minden politikai párt gyűlését fenntartás nélkül engedélyezni kell.

Elfogtak egy hírhedt csekkhamisítót.

Kun Béla bizalmasa volt.

Berlinből jelentik, hogy a rendőrségnek sikerült kézrekeríteni a hírhedt Horváth Menyhért csekkhamisítót, aki akomün idején Kun Béla bizalmasai közé tartozott s Kun Bélának futári szolgálatait teljesítette. Ő hozta Kun Bélának Bécsből a legújabb divatu toilettetket.

A bécsi rendőrség megkeresésére Trisztben letartóztatták, de miután hónapokon át nem történt lépés kiadatása ügyében, ismét szabadon bocsátották és több milliót érő podgyaszt szintén visszaadták neki. A bécsi rendőrség azóta folyton kereste Horváthot s miután megtudta, hogy Berlinbe utazott és ott ültetanyát, Vetter dr. bécsi rendőrtanácsos Berlinbe utazott, hogy személyesen vezesse a nyomozást. A kiküldetés eredménnyel járt.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem országi
Egész Magyarország — menyországi

A debreceni Kaszinó a nyomor enyhítéséért. A debreceni Kaszinó a szombaton este rendezett bálján gyűjtött 30.000 koronát küldött a polgármesterhez, a városi tanács által a nyomor enyhítésére indított akció céljára. A városi tanács köszönettel vette a jelentékeny adományt.

A Kath. Otthon február hó 14. napján, este 9 órai kezdettel, az Otthon összes termeiben táncos egybekötött farsangi estet tart, melyre a tagokat családtagjaikkal, ismerőseikkel együtt, ezuton hívja meg az elnökség. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Ételekről és italokról az Otthon részéről gondoskodva van.

Diszes plakátok az ifjusági vörös kereszt egyletek részére. Ez uton értesítjük az ifjusági vörös kereszt egyletek vezetőit, hogy részükre a központtól diszes plakátok érkeztek, melyek az egyleti pénztárosnál, ifj. Rickl Antalnál, a Sesztina Lajos vaskereskedésében bármikor átvehethők. Ugyanott kaphatók ismét ifjusági vörös kereszt egyleti jelvények is. — A vörös kereszt egylet debreceni vezetősége.

Költőmő
férfi fehérneműk
Frank Eldőnél

Sürgetik a katonai rendelkezések végrehajtását. A nagykövetek konferenciája elhatározta — hogy lépéseket tesz a magyar kormányval a trianoni szerződés katonai záradékának szem előtt tartására, figyelemmel a katonai szolgálati kötelezettségek megszüntetésére.

Hat hónap helyett öt hét. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, hogy azon 1900 és 1901-es íjjak, kiknek most be kell vonulniuk, nem 6 hónapig, csupán csak 5 hétig kell szolgálniuk. Ez idő után nyilatkozhatnak a felől, hogy a toborzott hadseregben kívánják-e tovább szolgálni.

Gömbös Gyula és Beniczky Ödön kardpárbaja. Gömbös Gy. és Beniczky Ödön nemzeti gyűlési képviselők vasárnap délután kártyapárbajt vívtak. Felvették: Nehéz lovassági kard, nyak- és honaljbandázs, harc-képtelenség. Két összecsapás volt, mindkettőnél Gömbös Gy. volt a támadó fel. A második összecsapásnál Gömbös Gyula homlokának bal felén 6 centiméter hosszú, csonthátyát érintő vágást kapott. Az orvosok harc-képtelenséget köztudósítottak. A felek nem békültek ki.

Zita királyné utja. Zita, volt királyné, vasárnap Genovába érkezett és este tovább utazott Lyon felé, sógora kíséretében. A Maton jelenté, hogy Zita királynénak, aki Zürichből Genfben keresztül egyenesen Lyonba utazott, a nagykövetek tanácsa közbelépésére nem adták meg az engedélyt, hogy két napig Párizsban tartózkodhassék. A királyné Bourbon párizsi herceg kíséretében éjjel tájban érkezett Lyonba, ahonnan ma tovább fog utazni. Gyermekai kövélni fogják a Maderia szigetre. A Petit Parisien jelenti Bordaux-ból, hogy Zita királyné tegnap este oda érkezett és ma délután tovább utazik. Briand Zita királynétől a nagyköveti konferencia egyhangú alapján tagadta meg az engedélyt, hogy Maderiába való visszautaztatást értsen Párizs, de nem Poincaré miniszterelnök előzetes értesítése nélkül, mint azt a Journal állítja.

Gyászjelentés. A legmélyebb fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetetlen és anyós, anyósunk, nagyanyánk és idősebb emlékező jó rokonunk **ö. v. Szentpéteri Mihály** szül. Hórnagy Erzsébet férjé h. hó 22-én este 9 órakor, életének 76-ik, özvegyiségének 23-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után csöndesen elhunyt. Kedves halottunkat helyő h. hó 24-én d. u. 2 órakor fogjuk, Tócskert, Margit utca 9. számú házunknál, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Halvany utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtszességétélre rokonainkat, barátainkat, vallásunkat a háztunkban igaz részvétellel megköszönjük. Kérem szíves meghívjuk. **Áldás és béke poraira!** Bányos Gy. **Leány.** Menye: ö. v. Szentpéteri Fejérvény Csap Juliánna. Unokái: Fejérvény Juci és Bócsi. Hú unokája: Nagy Juliánna. Valamint közeli és távoli jó rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. és Tarsa temetk. int. rend. **Real. Kossuth. utca 2.**

Külföldre akarják vinni a sertést.

Még nem elég drága a hus meg zair!

A Hajdumegyei és debreceni gazdasági egyesület ma délelőtt 11 órai kezdettel tartotta mag népes gyűlést a városháza közgyűlési termében. A gyűlésen, melynek egyetlen tárgya: tiltakozás a sertés kivétel eltiltó kormányintézkedés ellen, a hajdumegyei és debreceni igazlakon kívül Szabolcs, Bihar és Jász-nagykun-Szolnok megyék gazdáinak kiküldöttei is részt vettek.

Felolvasták a határozati javaslatot, amely szerint kéri a kö-

mányt és a közbelmezési tanácsot, hogy a sertés kivétel azonnal tölgyek szabaddá, egyben a sertés hizlalás biztosítása végett engedjék meg a tengeri behozatalt.

A nagygyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

Szabó Mihály a hentesiparosok részéről fogdta el a javaslatot.

Czeglédy Mihály javasolta még, hogy a sertés kivétel a kihasított sertésekre is kérjék szabaddá tenni.

Az utódállamok kötelesek el-tartani IV. Károlyt és családját. A nagykövetek konferenciája tudvalevőleg azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy ki viseli Károly király és családja madeirai tartózkodásának költségeit. A nagykövetek konferenciája azt a véleményét fejezte ki, hogy e költségek közösen aráharulnak az Osztrák-Magyar Monarchia utódállamaira. A volt király személyes jövedelme nem elégséges ahhoz, hogy fedezze a madeirai költségeket, minthogy ezek naponként több ezer frank-ra rugnak.

Szappan készlet értékesítése a katonaságnál. A kereskedelmi s iparkamara értesíti az érdekeltséget, hogy a katonai élelmezési raktárnál (Debrecenben) kb. két ezer kg. mosdásra is alkalmas mosó-szappan kerül eladásra. A szappankészlet naponként 8-2 óra között megtekinthető. Az írásbeli ajánlat a debreceni katonai élelmezési raktárhoz 1922. január hó 31-ig nyújtandó be.

Vörös kardpárbaj. Hétfőn délelőtt 9 órakor volt Pál Alfréd volt országgyűlési képviselő és König Károly vezérkari ezredes között a kardpárbaj. A második összecsapásnál König Károly karján 8 centiméter hosszú mély sebet kapott, amely a könyökizületet is átvágta. A párbaj után a felek kibékültek.

A pincérek mulatsága. A debreceni pincérek Sággy Lajos rendőranácsos védnöksége alatt a tudósanatórium alapjára művészettel egybekötött zánakörű táncestélyt rendeznek február 3-án, csütörtökön este az „Arany Bika” dísztermében fél 9 órai kezdettel. Műsor: 1. Rác Láci és Berki Lajos zenekarának nyitánya. 2. Bevezető konferencia: Elmondja Pósch Dezső. 3. Torma Zsiga. 4. Szalma Sándor. 5. Witzváry Elza a Csokonai színház tagjai. 6. Kardos Géza a Csokonai színház igazgatója. 7. Vidos Jenő. 8. Záró zenszám. A műsört konferálja: Márkus Károly. A zenszámokat kíséri: Bihar Zoltán. Szépségverseny. Műsor után tánc vegelik. Belépő-díj személyenként 100 kor., vigalmi adóval együtt. Pályajegy 500 kor., vigalmi adóval együtt. Jegyek előre válthatók a meghívó felmutatása mellett az összes Étermek, Kávéházak főpincéreinél és a Pincér csoport irodájában Sess-utca 2. sz. alatt.

Iparosok táncestélye. A debreceni ipartestület Prohács József és Varga Lajos elnökei alatt álló rendező bizottsággal február 5-én az Arany Bika dísztermében táncestélyt rendez az elaggott, rokkán iparosok és a házalap javára. Pályajegy 100 korona, személy-jegy 60 korona. A zenét Magyary Imre zenekara szolgáltatja.

Katonai pompával temetik el a vitézségi érmes hadviselőket. A honv. miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a vitézségi érmmel kitüntetett hadviselő katonák temetése katonai pompával mehet végbe ha a családtagok katonaság kirendelését kérik és azt 24 órával a temetés előtt bejelentik az illetékes katonai állomásparancsnokságnál.

Nem szabad mulatozni a vig börtönben. A Newyork Times tudósítójának értesülése szerint a bajor igazságügyminiszterium a nieder-schönfeldi várbán, ahol az elítelt müncheni bolsevik vezéreket tartják fogva, minden ünnepélyt eltiltott, minthogy „a javaslat komoly szándékával nem egyeztetették össze a zajos mulatozások” Nieder-Schönfeld híres volt ezekről a mulatozásokról s azt „vig börtönnek” nevezték országsszerte.

Felmentett gyilkos orosz fogoly. Kiskunfélegyházáról jelentik: Mult év novemberében történt Cegléden, hogy Nagy József és sógora egy korcsmában összeveszték Kacuba István nevű orosz fogollyal, aki elcsábította Nagy István szeretőjét, Osváthné. Az orosz fogoly egy pofonnal intözte el a lovagias kis ügyet, azután harátjával együtt hazament. Nagy István elhatározta, hogy bosszút áll az orosz foglyon s feleségének bátyjával szövetségbe, a fogoly lakására mentek, hogy megölik. Bemászta az udvarba és botokkal meg is támadta Kacubát, aki egymagában nem tudván védekezni, a kezéhez akadt dohány-nyomó sulykot kapta fel s a támadóhoz vágta oly szerencsétlenül, hogy Nagy István a fején ért sérülés következtében nyomban holtan esett össze sógora pedig eszméletlenül terült el a földön. A bíróság a mai tárgyaláson a jogos védelem körülményeit látta fennforogni a tanúk vallomása alapján s ezért a vádlottat felmentette és azonnal szabadlábra helyezte.

Gyászjelentés. A legmélyebb fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetetlen drága gyermekünk, te tverem, keresztgyermek, unokám és idősebb rokonunk, **Sot sz rzsike f.** hó 22-én reggel 9 órakor, é e ének 18-ik évében h. hó 23-án szentes szentes után csöndesen elhunyt. Felvételén h. hó 24-én d. u. 3 órakor fogjuk Bercsényi-utca 87-ik számú házunktól az Á-pád-terti templomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtszességétélre rokonainkat, barátainkat, vallásunkat a háztunkban igaz részvétellel megköszönjük. Kérem szíves meghívjuk. **Áldás és béke poraira!** Mélyen sujtott szülei: Soltész József és Neje Monus Eleika. Testvérek: Pistika és M. Rigóka. Nagymamája: ö. v. Monus J. nosné. Keresztanyói: Gyöngyösi Gyula nőjével Spuller Emmával és gyermekekkel. Valamint nagyanyjával, nénjével, jó barátokkal és az összes jó ismerősök, rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. és Tarsa tem. int. Kossuth-utca 2. rendeli.

A Debreceni Székely Társaság vasárnap folytata propaganda előadás-sorozatát, nagy számú hallgatóság jelenlétében. Az előadást az új magyar adótörvényekről Bereck Zsigmond p. ü. titkár tartotta. Érdekes fejtegetésében az adók életbeléptetésének okát és gazdasági életünkre való hatását adta elő, kiemelve azt, hogy gazdasági életünk teljes helyreállítása csak akkor remélhető, ha az ország területi épsége is helyre lesz állítva. Az Iparos Dalegyelet talán még nagyobb sikert aratott fűzes magyar dalok előadásával, mint a meggyűlö matimén. Lakner Lili szavalata, ki Sik Sándor „Kuruc tábori dal” című költeményét adta elő, nagy tetszést és sok tapsot váltott ki a hallgatóságból. A január 29-iki propaganda előadásán Bodor Gyula miniszteri tanácsos fog előadni „A Kárpátok elvesztésének jelentősége közgazdasági életünk-re” címen.

Gyilkosságért hat évi fegyház. Győről jelentik: Németh László győri lakos 1921 májusában meggyilkolta Budai György kufurót. A győri kir. törvényszék a gyilkost hat évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. Az ügyész súlyosbbitásért felelt.

Halálozás. Mély fájdalommal megtört szívvel, de mindenható Istennél bízva végzésében megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó édes anyánk, anyósunk, nagymamánk, dédnagymamánk és rokonunk: néhai ö. v. **Gál Istvánné** született Szabó Juliánna, áldásos életének 82-ik, huszötvegyévesének 20-ik évében, helyő h. hó 23-án, 4. havi, de különösen 2. heti súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk földi részét h. hó 25-én szerdán délután 3 órakor fogjuk, a Geréti téren, Déval utca 15. számú házunktól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Mély végtszességétélre rokonainkat, ismerőseinket fájdalommal szíves meghívjuk. Áldás és béke drága poraira! Bányos Gy. Leány: Juliánna ö. v. Somogyi Józsefné. Zsuzsanna férjével Kolozsvári Józseffel. Unokái: Kolozsvári Zsuzsanna férjével Rigola Imrével, Hartman Erzsike férjével Barta Lajosné, Hartman Antal nejevel, Hartman Lajos, Dedunokái: Rigola József, Rigola Lajos, Barta Lajos, Barta Lili, Barta Böske. Valamint kiterjedt rokonok nevében is. A temetést Fehértői Béla temetkezési intézete rendeli Debrecen, Dócskört-utca 2.